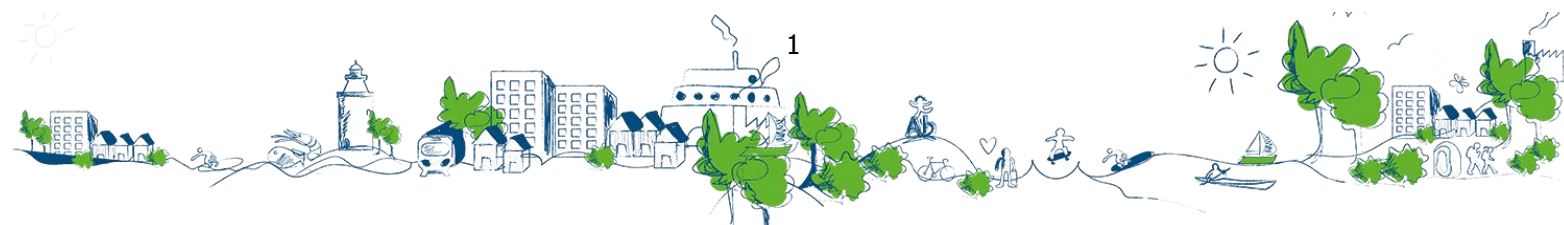

Aktivitetspark åk F-3

Vanstaskolan

Ritningar och foton

Bakgrund

Under höstterminen 2018 påbörjades Lärmiljöprojektet. Syftet med projektet är att skapa hälsofrämjande lärmiljöer i enlighet med Boverkets allmänna råd (Allmänna råd om friytor 2015) och det ligger i linje med kommunens mål om välmående elever och den satsning tillsammans med Stockholmsidrotten som gjordes under 2019. Fokus ligger på att skapa miljöer som underlättar undervisning utomhus inom olika ämnen och stimulerar till fysisk aktivitet. Det ska ske genom att utveckla en arbetsmetod där eleverna, i en arbetsgrupp, är delaktiga tillsammans med lärarna. Tanken är att när projektet är slut ska ett fungerande arbetssätt ha implementerats där en lärmiljöfond stimulerar skolor, men även förskolor, att på ett demokratiskt och elevdrivet sätt utveckla sina lärmiljöer utomhus.

Projektledare är Nynäshamns Naturskola och i augusti 2018 anställdes Janne Jonsson i projektet för att arbeta med de konkreta uppgifterna. Han har bland annat haft möten med lärare och elever på Vanstaskolan. Rektorer, lärare och elever har haft möjlighet att önska förändringar på sina skolgårdar utifrån en checklista som bygger på Boverkets allmänna råd. Önskemål som rektorer och lärare har haft för att underlätta undervisning utomhus har varit att få samlingsplatser i form av stockringar och bänkbord med tak.

Eleverna på Vanstaskolan i åk F-3 skrev och tecknade de olika önskemål de hade om hur skolgården ska utvecklas. Utifrån deras önskemål togs ritningar fram för att utveckla den gamla tennisplanen till en aktivitetspark. Den befintliga aktivitetsparken på Vanstaskolan har också renoverats delvis under hösten.

I projektet arbetar Janne mest med trä i form av timmer. Virket är i stor utsträckning OrganoWood. Vid förankring under markytan används tjära för behandling av trä för ökad livslängd. När obehandlat trä ska målas används i första hand linoljefärg. Detta för att få en så giftfri miljö som möjligt.

Under våren 2019 byggdes aktivitetsparken efter att ritningen godkänts av en besiktningsman som utgått från europanormerna EN 1176 - 1177. Ritningarna ändrades efter besiktningsmannens kommentarer för att följa EU-normerna. Efter färdigställandet av aktivitetsparken har besiktningsmannen även besiktigt på plats och några korrigeringar gjordes. De stora tomma ytorna av så kallad EU-sand (strid sand), mellan de olika installationerna, är resultatet av de avstånd för fallutrymme som krävs enligt EU-normen.

Kompletteringar

För att knyta ihop de lägre delarna, det vill säga delar lägre än 40 cm, i aktivitetsparken kommer kompletteringar att göras. Det innebär till exempel att extra stockar, stubbar eller brädor lägre än 40 cm installeras intill befintliga delar och sarg för att möjliggöra hopp mellan delarna. Avståndet ska då vara minst 30 cm mellan delarna.

Elevernas teckningar

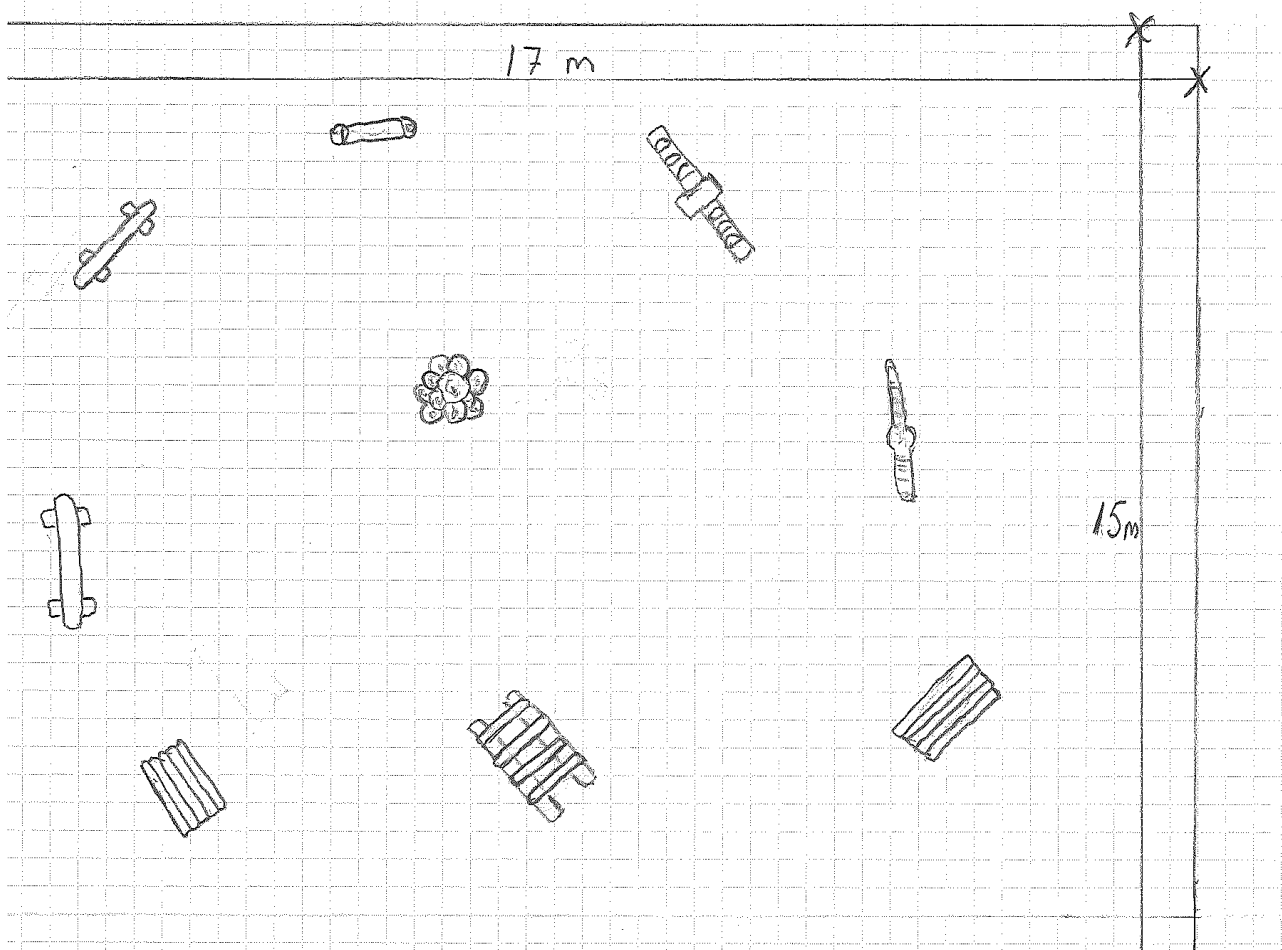
Elevernas teckningar och skrivna önskemål blev utgångspunkten när ritningen av aktivitetsparken gjordes.

Ett litet axplock av alla de teckningar och önskemål som kom in. Hinderbana var ett av de vanligaste önskemålen.

Aktivitetspark F-3. Byggs av avbarkade och slipade stockar. De olika stockhindren och balansstockarna placeras med ett fritt avstånd av 300cm från varandra.

Ritning: Jan Jonsson

Besiktningsmannens kommentarer på ritningar baserat på standard för lekredskap SS-EN 1176, 2018.

...finns några redskap som är för höga alternativt ger användaren en s.k. framtvingad rörelse och får därför inte ingå i en grupp...

Andra redskap som står bredvid får inte ha överlappande fallutrymme...//.... Det betyder i allmänhet att avstånden mellan redskapen blir minst 250 cm på alla sidor.

Fallunderlaget ska bestå av strid sand 0,25 - 8 mm eller råbark 20 - 80 mm. Minst 30 cm lagerdjup.

Åtgärd

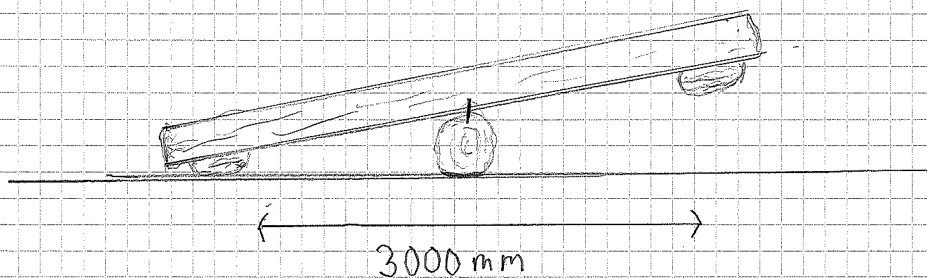
De delarna i aktivitetsparken som är högre än 40 cm har särats från varandra med avstånd på 250 - 300 cm. De lägre delarna kommer att kunna vara endast 30 cm från varandra och kan därmed användas för att "inte stöta mark". Hela ytan kommer att täckas med 40 cm strid sand.

Balansgunga

Balansgunga av granstock. Fasas plan på översidan.

Infästning i underlag med järndubb.

Bildäck på undersida av balansstock för mjuk markkontakt.

Bildäck på undersida byts mot vadderat hamparep av miljökäl. Fastsätts så att stocken aldrig är närmre marken än 20 cm.

Skaderisk:

Falla från stock och
Skada ben/armar.
Skrubbsår/blåmärken.

Höjd på underliggande stock 40cm. Gungutrymmet blir då 20 cm.

Ritning: Jan Jonsson

Besiktningsmannens kommentarer på ritningar baserat på standard för lekredskap SS-EN 1176, 2018.

Bildäcken på varje sida ska skapa ett utrymme på minst 20 cm mot marken på varje sida då gungan är i sin lägsta punkt.

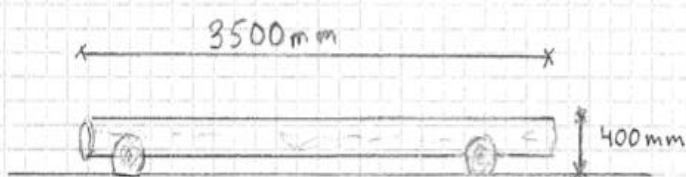
På varje sittplats skall det finnas handtag där användaren kan få ett fast grepp med båda händerna.

Åtgärd

Bildäcken har bytts ut mot hamparep (av miljö- och hälsoskäl) som ska skapa ett utrymme på minst 20cm mellan mark och balansgunga.

Balansstock

Balansstock vilande på underslag av stock.
Stocken är avplanad på ovansidan för mindre halkrisk.

Risikanalyt:

fallskador såsom, stukningar,
skrubbsår och blåmärken.

Ritning: Jan Jonsson

Besiktningsmannens kommentarer på ritningar baserat på standard för lekredskap SS-EN 1176, 2018.

Vid placering i grupp skall redskapet placeras ca 30 cm från annat lågt redskap.

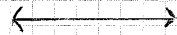
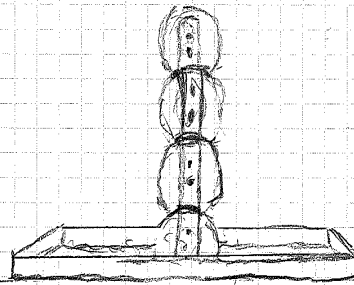
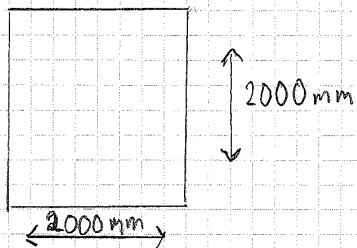
Åtgärd

Stocken kan placeras 30 cm från sargen för att möjliggöra balanserande på sargen över till stocken. Detta kan bara göras med de lägsta delarna i aktivitetsparken.

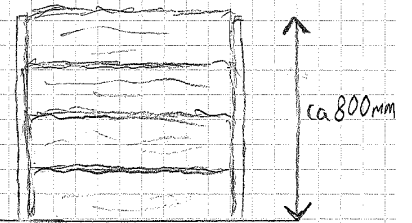
Stockhinder högvägg
av barkade stockar

Sidoreglar gjuts
fast i marken.

Ramverk runt
stockhinder fylls
med strid sand.

Sida ca 200 mm

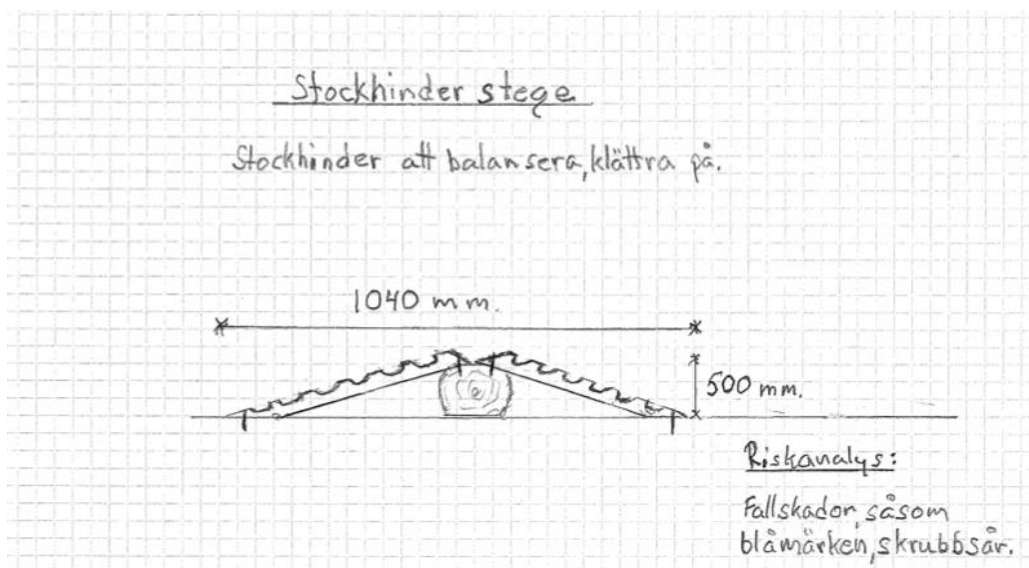

Risikanalyt:
fallskador, skrubbsår

Ritning: Jan Jonsson

OBS! Ramverket är inte aktuellt om det är strid sand i hela aktivitetsparken.

Ritning: Jan Jonsson

Besiktningsmannens kommentarer på ritningar baserat på standard för lekredskap SS-EN 1176, 2018.

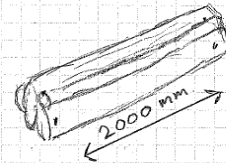
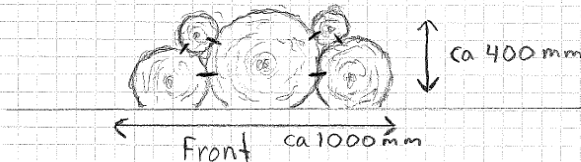
Vid placering i grupp skall redskapet placeras ca 30 cm från annat lågt redskap. Redskapet kan ingå i gruppen eftersom den högsta punkten är i mitten av redskapet.

Åtgärd

Stocken kan placeras 30 cm från sargen för att möjliggöra balanserande på sargen över till stocken. Den skulle också kunna placeras 30 cm från balansstocken.

Stockhinder

Stockhinder av barkade stockar.

Risikanalyt:

Att halka eller snubbla
med risk för stukning, skrubbsår
eller bränmärken.

Ritning: Jan Jonsson

Besiktningsmannens kommentarer på ritningar baserat på standard för lekredskap SS-EN 1176, 2018.

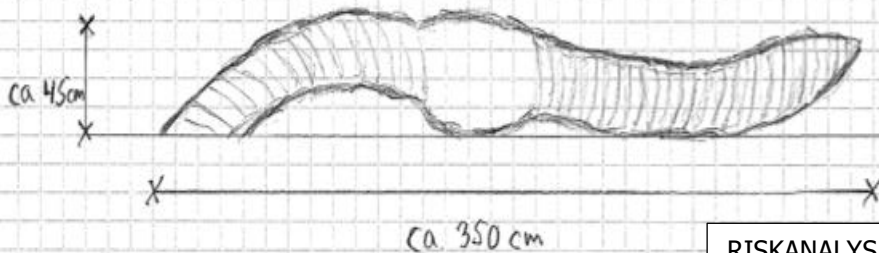
Vid placering i grupp skall redskapet placeras ca 30 cm från annat lågt redskap. Redskapet kan ingå i gruppen.

Åtgärd

Stocken kan placeras 30 cm från sargen för att möjliggöra balanserande på sargen över till stocken. Den skulle också kunna placeras 30 cm från balansstocken eller stockhinder stege.

DAGGMASKSTOCK. Stock i form av en daggmask.
Tillverkas av en stock med naturvuxen krökning. Placeras
med bakre delen nergrävd i mark, så intrycket blir att
masken kommer upp ur marken.

Används som del i balansbana.

RISKANALYS. Att falla med risk för
skrubbsår och blåmärken.

Ritning: Jan Jonsson

**Besiktningsmannens kommentarer på ritningar baserat på standard för lekredskap
SS-EN 1176, 2018.**

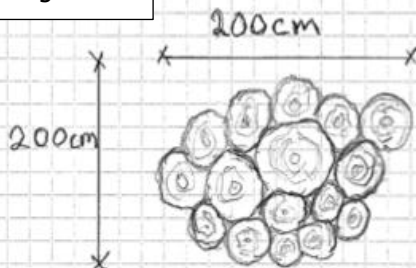
Vid placering i grupp skall redskapet placeras ca 30 cm från annat lågt redskap. Redskapet kan
ingå i gruppen.

Åtgärd

Masken kan placeras 30 cm från sargen för att möjliggöra balanserande på sargen över till
stocken. Den skulle också kunna placeras 30 cm från balansstocken, stockhinder stege eller
stockhinder.

STOCKPYRAMID. Sedd ovanifrån. Stockarna grävs ner 60cm i mark utan gjutning.

RISKANALYS. Att falla med risk för skrubbsår, blåmärken.

Ritning: Jan Jonsson

Besiktningsmannens kommentarer på ritningar baserat på standard för lekredskap SS-EN 1176, 2018.

Stockpyramiden kan inte ha den föreslagna utformningen om den ingår som en del i en grupp redskap eftersom den är projekterad att vara alltför hög i förslaget. Risken för olycka vid fall på annat närliggande redskap är hög.

...saknas även skydd mot fall t ex barriärer och räcken/handledare där användaren kan hålla i med händerna.

Lägsta stocken, 30 cm, måste göras högre för att redskapet inte skall klassas som lätt-tillgängligt för mindre barn. Lägsta stocken skall vara minst 40 cm hög ovan mark.

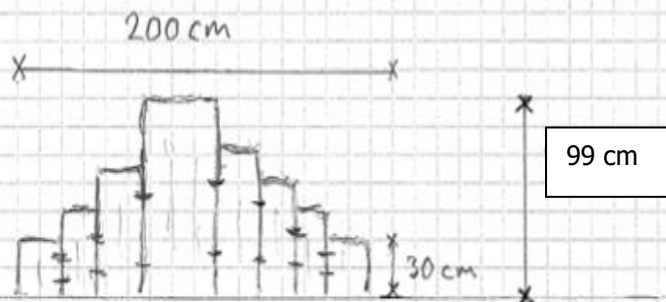
Med föreslagen utformning måste redskapet kompletteras med bl.a. barriärer om höjden överstigen 60 cm.

Åtgärd

Stockpyramiden placeras i mitten utan kontakt med de andra delarna i aktivitetsparken. Den sänks från 140 cm till 99 cm för att slippa ha räcken som skulle förstöra hela idén med stockpyramiden.

Lägsta stocken höjs från 30 cm till 40 cm. Enligt standarden för lekredskap kan denna stockpyramid endast ha en höjdskillnad på 20 cm (40 – 60 cm). Därför låter vi högsta punkten vara 99 cm utan barriär. Annars riskerar stockpyramiden att ratas av eleverna då det saknas utmaning att röra sig på den alternativt att om en barriär byggs kommer eleverna att börja klättra på barriären vilket skulle utgöra en större risk.

STOCKPYRAMID från sidan. Stockar i olika höjder och diametrar monteras tillsammans och förankras i varandra med järndubb.
Grävs ned 60cm i mark utan gjutning.

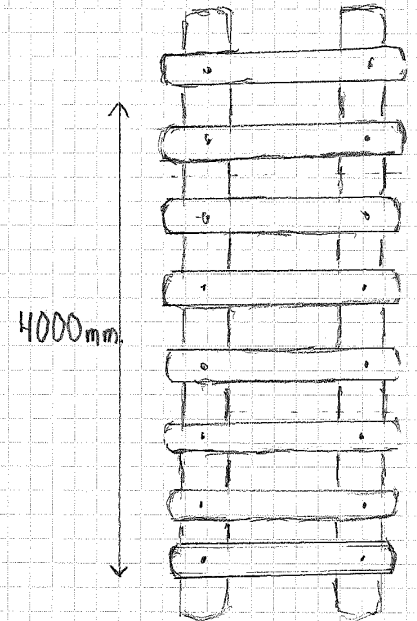
RISKANALYS. Att falla med risk för skrubbsår och blåmärken.

Ritning: Jan Jonsson

Stockräls

Balansredskap av stockar.
Stigstockar fästes med järndubb./Fransk träskruv

Risikanalyt:

Ramla mellan fotstegen med
risk för strubb sår/blåmärken.

Placeras i marknivå på strid sand.

Avstånd mellan "syllarna" är 40 cm.

Ritning: Jan Jonsson

Besiktningsmannens kommentarer på ritningar baserat på standard för lekredskap SS-EN 1176, 2018.

Om avståndet (öppningen) mellan tvärgående ribbor är ca 40 cm är redskapet utan anmärkning. Höjden över mark ska inte överstiga 23 cm. Detta för att hindra barn att krypa under ribborna.

Vid placering i grupp skall redskapet placeras ca 30 cm från annat lågt redskap.

Åtgärd

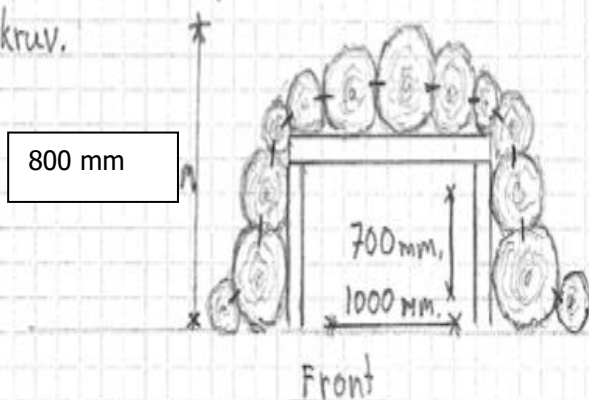
Vi ser till att tvärribborna är högst 23 cm från marken.

Stockrälsen kan placeras 30 cm från sargen för att möjliggöra balanserande på sargen över till stocken. Den skulle också kunna placeras 30 cm från balansstocken, stockhinder stege, stockhinder eller masken.

Stocktunnel

Stocktunnel byggs
med en inre ram
av regelvirke.
Monteras med vinkeljärn
och skruv.

Stockar fästes i varandra
med armeringsjärn.

Risikanalys:

Risk för fall vid klättring
över stockarna. Skrubbsår,
blåmärken.

Stockarna som ligger ovanpå tunnelns tak är max 10 cm i diameter vilket ger en höjd på 80 cm totalt. Takets vikt blir därmed mindre än vid grövre dimensioner. Tunnelns längd är 180 cm.

Ritning utförd av Jan Jonsson

Besiktningsmannens kommentarer på ritningar baserat på standard för lekredskap SS-EN 1176, 2018.

Tunneln är för lång i förhållande till de angivna öppningsmått. Förslag på åtgärd: bygg tunneln maximalt 180 - 190 cm lång så är den godkänd. Fallutrymmet är 150 cm mätt från ytterkant på redskapet...

Åtgärd

Tunneln görs högst 180 cm lång. Tunneln läggs på minst 150 cm från lågt redskap alternativt minst 300 cm (150 cm + 150 cm) från högt redskap.